

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

אָשִׁיב לָאִישׁ

אִגְּרוֹת חִזּוּק, שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת,
עֵצוֹת, הִתְעוֹרְרוּת וְהִתְחַזְּקוּת נִפְלָאוֹת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

מֵאֵת מוֹרֵנוּ רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ,
מֵאִיר דְּרָכִים וּמְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת,
הָאִי"שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה,

מוֹרֵנוּ הָרַב הַצַּדִּיק ר' יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְוֶער שְׁלִיטָ"א

הוֹלֶה וּמַשְׁקֶה מְתוּרַת רַבּוֹ כקש"ת **מָרָן מוֹהָרָא"ש זי"ע**

קונטרס רמ"ט
פרשת חיי שרה תשפ"ו

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי
חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב תַּלְמִידֵי הַיַּלְּדֵי הַקָּדֵשׁ
בְּנֵאוֹל עִיר בְּרֶסְלֶב, תשפ"ו

אָשִׁיב לָאִישׁ

הַאִם כְּדַאי לִלְמֹד לִהְיוֹת מוֹהֵל?

לִכְבוֹד מוֹרֵנוּ הָרַב הַצַּדִּיק שְׁלִיטָ"א. לָאַחֲרוֹנָה נִתְפַּרְסֵם כָּאן בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית קוּרְס שֶׁל אֵיזֶה מוֹהֵל מֻמְחֶה שֶׁבָּא לְכָאן לְלַמֵּד בְּצוּרָה מְקִצוֹעִית אֶת כָּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים לָדַעַת בִּכְדֵי לַעֲרֹךְ בְּרִית מִילָה, הַהֲלָכוֹת, וְחֵלֶק הָרְפוּאָה, וְגַם יֵשׁ לָהֶם כֵּלִים מְיֻחָדִים בִּכְדֵי לְאַמֵּן וּלְהִתְרַגֵּל, שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְהִתְלַמֵּד עַל יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל.

רָצִיתִי לִשְׁאֹל חַוַּת דַּעְתּוֹ שֶׁל מוֹרֵנוּ שְׁלִיטָ"א הַאִם כְּדַאי עִנְיָן זֶה, מִצַּד אֶחָד זוֹ אַחֲרָיוּת גְּדוֹלָה וּמִי יָכוֹל לוֹמַר עַל עַצְמוֹ שֶׁהוּא רָאוּי לִהְיוֹת מוֹהֵל כְּשֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת מוֹהֵל) שֶׁ'צָרִיךְ לַחֲזֹר אַחַר מוֹהֵל צַדִּיק וְיִרְא שָׁמַיִם, כִּי כְּשֶׁהַמּוֹהֵל אֵינוֹ טוֹב, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה מוֹלִיד, חַס וְשָׁלוֹם, הַנִּמּוֹל עַל יָדוֹ. גַּם עַל יְדֵי שֶׁהַמּוֹהֵל אֵינוֹ טוֹב, עַל יְדֵי זֶה בָּא הַתִּינוֹק, חַס וְשָׁלוֹם, לִידֵי חֹלִי נוֹבֵל', וְכֵן שָׁם 'הַמּוֹהֵל נוֹתֵן הַבָּנָה לַנִּמּוֹל בִּלְמוּד הַתּוֹרָה'. גַּם יָדוּעַ שֶׁמּוֹהֲרָא"ש הִקְפִּיד מְאֹד שֶׁיִּקְחוּ רַק מוֹהֵל מְקִצוֹעִי בְּיוֹתֵר, וְלָכֵן אוּלַי כְּדַאי לְהַשְׁאִיר אֶת הַזְּכוּת הַזֹּאת לְמִישֶׁהוּ אַחֵר.

וּמִצַּד שֵׁנִי אוּלַי כֵּן כְּדַאי לִלְמֹד אֶת זֶה אֲפִלּוּ רַק בִּשְׁבִיל לָדַעַת אֶת הַהֲלָכוֹת וְהַמְּציאוּת שֶׁל מִצְוָה זוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם בַּסּוֹף לֹא נַעֲשִׂים לְמוֹהֵל, לְפָחוֹת לָמְדוּ אֶת הַמִּצְוָה.

יִישַׁר כֹּחַ עַל הַשִּׂיחוֹת וְהַקֻּנְטְרֵסִים הַנִּפְלָאִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ב׳ לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה י״ט כִּסְלֵו תשפ״ו

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לָנֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ אִם כְּדַאי לְהִכָּנֵס לִלְמֹד מְלֶאכֶת הַמִּלָה וְלִהְיוֹת

אָשִׁיב לָאִישׁ

מוֹהֵל לְיַלְדֵי יִשְׂרָאֵל, זֶה דָּבָר שֶׁכִּמְעַט אִי אֶפְשָׁר לַעֲנוֹת (אוֹ אֶפִלּוּ לִשְׁאֹל עָלָיו), כִּי זֶה עִנְיָן שֶׁל "גֶּעפִּיל" (רֶגֶשׁ), כִּי כְּדֵי לִהְיוֹת מוֹהֵל אָדָם צָרִיךְ אֹפִי וּתְכוּנַת נֶפֶשׁ מְיֻחֶדֶת שֶׁתְּאַפְשֵׁר לוֹ לְהִתְעַסֵּק בְּמִצְוָה קְדוֹשָׁה זוֹ וְלִרְאוֹת דָּם נִשְׁפַּךְ וּלְטַפֵּל בְּזֶה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קָנוּ ע"א) הַנּוֹלָד בְּמַזָּל מַאְדִּים יִהְיֶה שׁוֹפֵךְ דָּמִים, אוֹ מַקִּיז דָּם אוֹ גַּנָּב אוֹ שׁוֹחֵט אוֹ מוֹהֵל עַיֵּן שָׁם, עַל כֵּן צְרִיכִין תְּכוּנַת נֶפֶשׁ מְיֻחֶדֶת לָזֶה.

וְהִנֵּה זֶה בָּרוּר שֶׁלֹּא כָּל אָדָם מְסֻגָּל לִהְיוֹת שׁוֹחֵט, כִּי אַף עַל פִּי שֶׁזּוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהַכְשִׁיר בַּעֲלֵי חַיִּים לַאֲכִילָה וְגַם לִגְרֹם תִּקּוּנִים לַנְּשָׁמוֹת הַמְּגֻלְגָּלוֹת בְּתוֹךְ בַּעֲלֵי חַיִּים, וְכַמְּזֻכָּר בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ל"ז), אֲבָל זֶה בָּרוּר שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד מְסֻגָּל לִהְיוֹת שׁוֹחֵט, וְרֹב בְּנֵי אָדָם מִתְרַחֲקִים מֵאֱמוּנוּת זֶה מְאֹד, כֵּן הַדָּבָר לְגַבֵּי מִצְוַת מִילָה, שֶׁבְּוַדַּאי הִיא מִצְוָה גְּדוֹלָה וּגְבוֹהָה מְאֹד, וּבִפְרָט אִם אָדָם זוֹכֶה לָמוּל אֶת הַבֵּן שֶׁלּוֹ, אֲבָל לֹא כָּל אֶחָד מְסֻגָּל לָזֶה, וְרֹב בְּנֵי אָדָם לֹא מַתְחִילִים לַחֲשֹׁב מִזֶּה, וּמְחַפְּשִׂים וּמְבַקְּשִׁים אַחַר מוֹהֵל מְקֻצוֹעִי וִירֵא שָׁמַיִם לְקַיֵּם הַמִּצְוָה וְעוֹשִׂים אוֹתוֹ שָׁלִיחַ, וַהֲרֵי זוֹ הֲלָכָה מְפֹרֶשֶׁת בְּכָל מָקוֹם (בְּרָכוֹת לד ע"ב וְעוֹד) "שְׁלוּחוֹ שֶׁל אָדָם כְּמוֹתוֹ".

וּמִזֶּה לֹא מְדַבְּרִים אֶת גֹּדֶל הָאַחְרָיוּת שֶׁיֵּשׁ בְּדָבָר זֶה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּעַל אַחְרָיוּת גָּדוֹל עִם אֹמֶץ הַלֵּב, שֶׁהוּא מוּכָן לִהְיוֹת אַחְרַאי עַל דָּבָר הַגּוֹבֵל בְּעִנְיָנִים שֶׁל פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ , כִּי שׁוֹחֵט הֲרֵי הוּא עוֹסֵק בִּבְהֵמוֹת וּבְבַעֲלֵי חַיִּים וְאֵין שְׁאֵלָה שֶׁל פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ אָדָם (חוּץ מֵהַמְבֹאָר בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל הַנַּ"ל, שֶׁגַּם בִּשְׁחִיטָה יֵשׁ אַחְרָיוּת גָּדוֹל כְּלַפֵּי הַנֶּפֶשׁ הַמְּגֻלְגֶּלֶת בְּתוֹךְ הַבַּעַל חַי), אֲבָל מִצְוַת מִילָה גּוֹבֶלֶת בְּעִנְיָנִים שֶׁל פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ בְּגַשְׁמִיּוּת מַמָּשׁ, וּמִי בַּעַל נֶפֶשׁ שֶׁנִּגַּשׁ לָזֶה אִם אֵין לוֹ נְטִיָּה חֲזָקָה וְאֹמֶץ הַלֵּב לְהִתְעַסֵּק בְּמִצְוָה זוֹ.

עַל כֵּן אִי אֶפְשָׁר לַעֲנוֹת (וּלְדַעְתִּי - אֶפִלּוּ לִשְׁאֹל) עֵצָה עַל דָּבָר כָּזֶה,

אָשִׁיב לָאִישׁ

אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְשִׂיכָה וְהַרְגָּשָׁה לָזֶה, וְהוּא מוּכָן לְקַבֵּל אַחְרָיוּת עַל עַצְמוֹ, שֶׁיֵּלֵךְ וְיִלְמַד כִּדְבָעֵי וְתָבֹא עָלָיו בְּרָכָה, אֲבָל עָלָיו לְהַכִּיר אֶת עַצְמוֹ הֵיטֵב וְלָדַעַת שֶׁזֶּה רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפוֹ וְלֹא שַׂיָּךְ שֶׁמִּישֶׁהוּ אַחֵר יְשַׁכְנֵעַ אוֹ יְפַתֶּה אוֹתוֹ לְהִכָּנֵס בָּעִנְיָן.

אֲבָל בְּעִנְיַן מַה שֶּׁאַתָּה כּוֹתֵב שֶׁזּוֹ אַחְרָיוּת גְּדוֹלָה לִהְיוֹת מוֹהֵל, כִּי מִי יָכוֹל לוֹמַר עַל עַצְמוֹ שֶׁהוּא רָאוּי לִהְיוֹת מוֹהֵל, וּבִפְרָט כְּשֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל כּוֹתֵב בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אות מוֹהֵל) ׳צָרִיךְ לַחֲזֹר אַחַר מוֹהֵל צַדִּיק וְיָרֵא שָׁמַיִם, כִּי כְּשֶׁהַמּוֹהֵל אֵינוֹ טוֹב, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה מוֹלִיד, חַס וְשָׁלוֹם, הַנִּמּוֹל עַל יָדוֹ, גַּם עַל יְדֵי שֶׁהַמּוֹהֵל אֵינוֹ טוֹב, עַל יְדֵי זֶה בָּא הַתִּינוֹק, חַס וְשָׁלוֹם, לִידֵי חֹלִי נוֹפֵל׳, וְכֵן ׳הַמּוֹהֵל נוֹתֵן הֶבְנָה לַנִּמּוֹל בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה׳, כָּל זֶה לֹא צָרִיךְ לִהְיוֹת מְנִיעָה בַּדָּבָר, אַדְרַבָּה וְאַדְרַבָּה, דַּיְקָא זֶה שֶׁחוֹשֵׁשׁ שֶׁהוּא לֹא רָאוּי לִהְיוֹת מוֹהֵל מֵחֲמַת מְעוּט עֶרְכּוֹ, דַּיְקָא זֶה הוּא סִימָן לְמַעֲלָתוֹ, וּכְעֵין שֶׁכּוֹתֵב הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע (נֹעַם אֱלִימֶלֶךְ פָּרָשַׁת שְׁמִינִי) עַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁהָיָה בּוֹשׁ לָגֶשֶׁת אֶל הַמִּזְבֵּחַ, וְאָמַר לוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, לָמָּה אַתָּה בוֹשׁ, לְכָךְ נִבְחַרְתָּ, וּמְפָרֵשׁ הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ, בִּשְׁבִיל שֶׁאַתָּה בוֹשׁ וְחוֹשֵׁשׁ שֶׁאַתָּה לֹא רָאוּי - ״לְכָךְ נִבְחַרְתָּ״, וּבִגְלַל זֶה בָּחַר בְּךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְעַל כֵּן זֶה לֹא צָרִיךְ לִהְיוֹת הַמְּנִיעָה, אֲבָל שׁוּב אָדָם מֻכְרָח לִהְיוֹת מֻכְשָׁר מִצַּד תְּכוּנַת נַפְשׁוֹ לְדָבָר זֶה וְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת עִקַּר הַמַּכְרִיעַ בָּעִנְיָן.

מַה שֶּׁנִּרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי כָּתַבְתִּי, וְיוֹלִיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת וְהַנָּכוֹן, וְנִזְכֶּה לִשְׁמֹעַ וּלְהִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

אָשִׁיב לָאִישׁ

שְׁנַת הָאַרְבָּעִים הִיא שָׁנָה מְיֻחֶדֶת לִקְנִיַּת בִּינָה דִּקְדוּשָׁה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ג׳ לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה כ׳ מַרְחֶשְׁוָן תשפ״ו

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לָנֶצַח.

הֲבַנְתִּי מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ שֶׁאַתָּה חוֹגֵג הַיּוֹם אֶת יוֹם הֻלֶּדֶת הָאַרְבָּעִים שֶׁלְּךָ, עַל כֵּן הִנְנִי שׁוֹלֵחַ אֶת בִּרְכָתִי אֵלֶיךָ שֶׁתִּזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת בְּכָל הָעִנְיָנִים, בְּיַחַד עִם בְּרִיאוּת אֵיתָנָה בְּגוּף לֵב וְנֶפֶשׁ, וְתִזְכֶּה לְהוֹצִיא מִן הַכּוֹחַ אֶל הַפּוֹעַל כָּל שְׁאִיפוֹתֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלִרְווֹת רֹב נַחַת דִּקְדוּשָׁה מִכָּל יְלָדֶיךָ וְיוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ.

תִּזְכֹּר נָא יְדִידִי, שֶׁשְּׁנַת הָאַרְבָּעִים הִיא שָׁנָה מְיֻחֶדֶת לִקְנִיַּת בִּינָה דִּקְדוּשָׁה, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ה כא) בֶּן אַרְבָּעִים לַבִּינָה, וּבִינָה מְבִיאָה אֶת הָאָדָם לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה ו י) וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב, וְעַל כֵּן קָבְעוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בִּרְכַּת ״הֲשִׁיבֵנוּ״ מִיָּד אַחַר בִּרְכַּת ״אַתָּה חוֹנֵן״ שֶׁהוּא בִּרְכַּת הַבִּינָה, כִּי זֶה תָּלוּי בָּזֶה, עַל כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִם בִּרְכַּת בִּינָה מְרֻבָּה, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת מֵבִין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, שֶׁזּוֹ מִדָּה הָעוֹלָה עַל הַכֹּל, וְכִמְבֹאָר הֵיטֵב בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּמַעֲשֵׂה הַבָּנִים שֶׁנֶּחְלְפוּ, עַיֵּן שָׁם לִקְרַאת סוֹף הַסִּפּוּר, וְהֶבֵן הֵיטֵב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

שְׁנַת הָאַרְבָּעִים וָשֵׁשׁ מְכֻוֶּנֶת כְּנֶגֶד שֵׁם ״אֱלֹהַי״

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ג׳ לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה כ׳ מַרְחֶשְׁוָן תשפ״ו

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח

אָשִׁיב לָאִישׁ

לָנֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ עִם בַּקָּשַׁת בְּרָכָה לְיוֹם הֻלֶּדֶת הָאַרְבָּעִים וְשֵׁשׁ שֶׁלְּךָ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת בְּכָל הַמּוּבָנִים, בְּרִיאוּת אֵיתָנָה בְּגוּף לֵב וְנֶפֶשׁ וְרֹב נַחַת דְּקֻדּוּשָׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֶלְצֶיךָ, וְהַצְלָחָה מְרֻבָּה בִּזְכוּת הָרַבִּים וּבְחִנּוּךְ יְלָדֵינוּ הַיְקָרִים עַל טָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ וּבְדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סַבָּא.

שְׁנַת הָאַרְבָּעִים וָשֵׁשׁ יֵשׁ לָהּ חֲשִׁיבוּת מְיֻחֶדֶת כִּי הִיא מְכֻוֶּנֶת כְּנֶגֶד שֵׁם "אֱלֹהַי" הָעוֹלֶה אַרְבָּעִים וְשֵׁשׁ, וּכְבָר מְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן נ"ד) עַל הַפָּסוּק ה' אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד וְגוֹ' שֶׁזֶּהוּ שֵׁם מָלֵא וְיִחוּד עוֹלָם הַזֶּה בָּעוֹלָם הַבָּא, וְעַל יָדוֹ בָּא זְכָרוֹן בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּשְׁפַּע עָלֶיךָ שֶׁפַע קֹדֶשׁ הֵן בְּרוּחָנִי הֵן בְּגַשְׁמִי, וְתַצְלִיחַ מְאוֹד בְּכָל מְשִׂימוֹת הַחַיִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

תַּכִּיר אֶת הַכּוֹחוֹת שֶׁלְּךָ וְאֶת הַתַּפְקִיד שֶׁלְּךָ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ד' לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה כ"א מַרְחֶשְׁוָן תשפ"ו

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִידִידִי הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזָּרַח לָנֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ אִם כְּדַאי לְךָ לְהַכְנִיס עַצְמְךָ בְּמִקְצוֹעַ מְסֻיָּם בַּתּוֹרָה, וְלִלְמֹד אוֹתוֹ בְּהֶקֵּף גָּדוֹל עִם כָּל הַמְּקוֹרוֹת, בְּיַחַד עִם הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, כְּדֵי לְהִבָּחֵן עַל זֶה עַד שֶׁתּוּכַל לְהוֹרוֹת, דַּע לְךָ יְדִידִי, שֶׁאֵין יוֹתֵר גָּדוֹל מִלִּמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה דָּבוּק בְּחָכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אוֹרַיְיתָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַד

אָשִׁיב לָאִישׁ

הוּא (זֹהַר אַחֲרֵי ע״ג.), וְרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת לְמוּד סִימָן י׳) כָּל יְדִיעָה בְּמִשְׁפְּטֵי הַתּוֹרָה, הֵן מִצְוֹוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ הֵן מִצְוֹוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְקוֹנוֹ, הַיְדִיעָה הַזֹּאת בְּעַצְמָהּ הִיא הַצָּלָחַת הַנֶּפֶשׁ, וְעַל כֵּן אֵין יוֹתֵר גָּדוֹל מִלְּמוּד הַתּוֹרָה וְאַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּהוּ הָרָצוֹן וְהַחֵשֶׁק שֶׁלְּךָ לְהִשְׁתַּלֵּם בְּלִמּוּד תּוֹרַת ה׳.

וְהִנֵּה זָכִינוּ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל הוֹרִישׁ לָנוּ סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד (שִׂיחוֹת הָר״ן סִימָן ע״ו) שֶׁעַל יָדוֹ אֶפְשָׁר לְטַיֵּל בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה פַּעַם אַחַר פַּעַם, וְלִהְיוֹת חָבוּק וְדָבוּק בַּתּוֹרָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וּבְאוֹתָהּ עֵת גַּם בְּקֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (בַּשִּׂיחָה הַנַּ״ל) שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ שִׁעוּר עִיּוּן בְּכָל יוֹם, כִּי מִצְוָה גְּדוֹלָה לְחַדֵּד אֶת הַשֵּׂכֶל וְלִלּוּן בְּעָמְקָהּ שֶׁל הֲלָכָה, לָדַעַת עִנְיָן עַל בֻּרְיוֹ עַד שֶׁיּוּכַל לְהוֹרוֹת.

הַשְּׁאֵלָה הִיא רַק אֵיךְ מְחַלְּקִים אֶת הַזְּמַן, וְכַמָּה זְמַן צְרִיכִין לְהַקְדִּישׁ לְלִמּוּד בְּזְרִיזוּת וּבְדֶרֶךְ גְּרִסָא, וְכַמָּה זְמַן לְהַקְדִּישׁ לְעִיּוּן וּלְבֵרוּר הֲלָכָה, וְזֶה כְּבָר תָּלוּי בְּכָל אָדָם כְּפִי שֶׁהוּא, יֵשׁ אַבֶרֶךְ כּוֹלֵל שֶׁלּוֹמֵד וְהוֹגֶה בֵּין כָּתְלֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ רֹב הַיּוֹם, וְלָכֵן בְּוַדַּאי כְּדַאי לוֹ לְהַכְנִיס עַצְמוֹ בְּמִקְצוֹעַ אֶחָד וְלִלְמֹד אוֹתוֹ בְּעִיּוּן רַב עִם כָּל הַמְּקוֹרוֹת וְהַמִּסְתָּעֲפִים מִמֶּנּוּ עַד שֶׁיּוּכַל לְהָבִין וּלְהוֹרוֹת, וּבִפְרָט אִם זֶה לִמּוּד בְּדִבּוּק חֲבֵרִים וּבְקִבּוּצָה שְׁלֵמָה, שֶׁבְּיַחַד אֶפְשָׁר לְלַבֵּן וּלְהַבְהִיר אֶת הַהֲלָכָה בְּבֵרוּר גָּדוֹל, וּלְהַגִּיעַ לִידֵי הוֹרָאָה, בְּוַדַּאי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

אֲבָל הֱיוֹת שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הָאֶפְשָׁרוּת הַזֹּאת, וְהַזְּמַן מְצַמְצֵם אֶצְלוֹ, הֵן מֵחֲמַת עֵסֶק פַּרְנָסָה אוֹ טָרְדוֹת אֲחֵרוֹת, אוֹ לִפְעָמִים מֵחֲמַת זְכוּת הָרַבִּים שֶׁהוּא עָסוּק בּוֹ, עַל כֵּן צָרִיךְ חָכְמָה יְתֵרָה אֵיךְ לְחַלֵּק הַזְּמַן, שֶׁמִּצַּד אֶחָד יְטַיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה כִּרְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִצַּד שֵׁנִי גַּם יִלְמַד שִׁעוּר בְּעִיּוּן וְיַגִּיעַ לְבֵרוּר הֲלָכָה, וְעַל כֵּן קָשֶׁה מְאֹד לָתֵת לָאָדָם עֵצָה בְּרוּרָה בָּזֶה, אֶלָּא כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהַכִּיר אֶת עַצְמוֹ וְאֶת כּוֹחוֹתָיו, וּלְהוֹצִיא נְקֻדָּתוֹ מִן הַכּוֹחַ אֶל הַפֹּעַל

אָשִׁיב לָאִישׁ

וְלִשְׂמֹחַ וּלְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ עִם זֶה מְאוֹד.

וְאָסוּר שֶׁיִּהְיֶה לָאָדָם חֲלִישׁוּת הַדַּעַת מַדּוּעַ לֹא הִגַּעְתִּי לִידֵי הוֹרָאָה בְּאֵיזֶה מְקֻצּוֹעַ בַּתּוֹרָה, וְלָמָּה לֹא קִבַּלְתִּי תְּעוּדָה וְהוֹרָאָה, רַבֵּנוּ זַ״ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לִהְיוֹת בַּעֲלֵי הוֹרָאָה לְעַצְמֵנוּ וּלְהַנְהִיג אֶת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ עַל פִּי הַתּוֹרָה, וְלִהְיוֹת תָּמִיד שְׁקוּעִים בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְזוֹהִי הַתְּעוּדָה הֲכִי חֲשׁוּבָה שֶׁיְּכוֹלִים לְקַבֵּל.

וְעַל כֵּן יְדִידִי הַיָּקָר, עָלֶיךָ לְהַכִּיר אֶת הַכּוֹחוֹת שֶׁלְּךָ, וְלִשְׂמֹחַ מְאֹד עִם כָּל מַה שֶּׁאַתָּה זוֹכֶה לְרכֹשׁ לְעַצְמְךָ, בָּרוּךְ ה׳ יֵשׁ לְךָ כּוֹחוֹת מְיֻחָדִים לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים, וּלְהָפִיץ לְמוּדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּזְכֹר נָא דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּפִלָּה סִימָן א׳) צָרִיךְ אָדָם לִהְיוֹת נִכְסָף וּמִשְׁתּוֹקֵק לַטּוֹב הַכְּלָלִי, אַף עַל פִּי שֶׁיִּמָּשֵׁךְ לוֹ לְבַד הֶפְסֵד, וְכֵן (שָׁם אוֹת תְּשׁוּבָה סִימָן נ״ה) אֵין עֵרֶךְ לְמִצְוָה שֶׁעוֹשֶׂה אָדָם לְעַצְמוֹ לְבַד, אֲפִלּוּ שֶׁתִּהְיֶה רַבָּה, לְמִצְוָה שֶׁתִּמָּשֵׁךְ מִמֶּנָּה זְכוּת לָרַבִּים, אֲפִלּוּ שֶׁתִּהְיֶה קְטַנָּה, וְכֵן (שָׁם סִימָן פ״ב) הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חָפֵץ בְּמִצְוֹת שֶׁעוֹשֶׂה בָּהֶם גַּם רְצוֹן הַבְּרִיּוֹת, יוֹתֵר מִבְּמִצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְקוֹנוֹ. מִכָּל זֶה רוֹאִים אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים, שֶׁאֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לְךָ שֵׂכֶל וְדַעַת יְשָׁרָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל אֵיךְ לְמַלֹּאות הַיּוֹם שֶׁלְּךָ, וְתִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ מְאֹד בְּכָל מִשִּׂימוֹת הַחַיִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

אָשִׁיב לָאִישׁ

מִכְתָּב פְּלָלִי עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ
פָּרָשַׁת חַיֵּי שָׂרָה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו׳ עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה
כ״ג מַרְחֶשְׁוָן ה׳תשפ״ו

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבָנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשָּׁבוּעַ קוֹרְאִים פָּרָשַׁת חַיֵּי שָׂרָה, וְכָל הַפָּרָשָׁה הִיא לְמוּד חַי שֶׁל חַיִּים יְשָׁרִים נְכוֹנִים וַאֲמִתִּיִּים, כִּי הַתְחָלַת הַפָּרָשָׁה מְבִיאָה לָנוּ אֶת הַמֶּסֶר שֶׁל הִתְחַדְּשׁוּת, וְכַמְבֹאָר בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת תְּפִלִּין הֲלָכָה ה), שֶׁבֵּן מֵאָה שָׁנָה צָרִיךְ לִהְיוֹת כְּבֶן עֶשְׂרִים שָׁנָה, וּבֶן עֶשְׂרִים כְּמוֹ בֶּן שֶׁבַע שָׁנִים, הַכֹּל טָרִי וְחָדָשׁ בְּלִי שׁוּם הִתְיַשְּׁנוּת כְּלָל.

וּבְהֶמְשֵׁךְ הַפָּרָשָׁה יֵשׁ הָעַבְדָּא שֶׁל שְׁלִיחוּת אֱלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם לִמְצֹא זִוּוּג לְיִצְחָק, וּכְבָר יָדוּעַ לָנוּ מִלְּמוּדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל כַּמָּה הִלְכָתָא גְּבִירְתָּא לוֹמְדִים מִן הַסִּפּוּר הַזֶּה, הֵן בְּעִנְיַן שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁהֵרְאָה לָנוּ אֱלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם דֶּרֶךְ בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁהַשִּׂיחָה וְהַתְּפִלָּה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּתָמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, לְפָרֵשׁ הַכֹּל לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וְהֵן בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, הַכּוֹלֵל גַּם שְׁלוֹם בַּיִת, שֶׁצְּרִיכִין לִהְיוֹת בָּקִי בְּרָצוֹא וּבָקִי וּבְשׁוּב וְלִמְצֹא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל מַצָּב שֶׁאָדָם מוֹצֵא אֶת עַצְמוֹ, וְכָל לְמוּדִים אֵלּוּ הֵם לְמוּדִים נְחוּצִים הַנִּצְרָכִים לָנוּ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ.

וְכָל זֶה מְרֻמָּז בְּצֵרוּף אוֹתִיּוֹת שֵׁם הַפָּרָשָׁה חַיֵּי שָׂרָה – שֶׁהוּא כְּמוֹ צֵרוּף חַי יְשָׁרָה, שֶׁתִּזְכֶּה לִחְיוֹת חַיִּים יְשָׁרִים וַאֲמִתִּיִּים, כִּי הַזּוֹכֶה

אָשִׁיב לָאִישׁ

לְחַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּכָל עֵת, וּלְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְלִהְיוֹת בָּקִי בְּרָצוֹא וּבָקִי בְּשׁוֹב וְלִשְׁמֹר בִּשְׁמִירָה מְעֻלָּה עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, אָדָם כָּזֶה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה וּנְכוֹנָה וְיִזְכֶּה לִחְיוֹת חַיִּים טוֹבִים וּמְתוּקִים בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

עַל כֵּן אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! בּוֹאוּ וְנִתְחַדֵּשׁ עַצְמֵנוּ לְגַמְרֵי וְנִקָּנֶה בְּנַפְשֵׁנוּ אֶת מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוּת בְּקִנְיָן גָּמוּר, וְנַתְחִיל לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתֵנוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָל עֵת בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְנַתְחִיל לֵילֵךְ לָבֶטַח בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה וְלִהְיוֹת בְּקִיאִים בְּרָצוֹא וּבְקִיאִים בְּשׁוֹב כָּרָאוּי, וְאָז נִזְכֶּה לִטְעֹם טַעַם גַּן עֵדֶן וְתַעֲנוּגֵי עוֹלָם הַבָּא בַּחַיִּים חַיּוֹתֵנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְיִתְגַּלֶּה עָלֵינוּ מֶלֶךְ הַכָּבוֹד וְיִהְיֶה תִּקּוּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת בִּבְיאַת הַמָּשִׁיחַ וּבַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!